# PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z MATEMATYKI KLASA IV - ROK SZKOLNY 2026/2027

Opracowano w oparciu o plan wynikowy z rozkładem materiału serii „Klucz do matematyki” dla klasy 4 szkoły podstawowej, zgodny z podstawą programową obowiązującą od 2026 r.

## I. WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY IV

### Rozdział I. Zaczynamy przygodę z matematyką

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie wykonuje prostych obliczeń zegarowych i kalendarzowych, nie rozpoznaje podstawowych cyfr rzymskich ani jednostek długości i mimo pomocy nie potrafi odczytać informacji z prostego polecenia.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń dostrzega matematykę w codziennych sytuacjach, odczytuje pełne godziny, zna podstawowe zależności między godziną, minutą, sekundą i kwadransem, rozpoznaje cyfry rzymskie I, V, X, podaje liczbę dni w miesiącu oraz dobiera typową jednostkę długości.

**Ocena dostateczna**
Uczeń zamienia godziny na minuty, minuty na sekundy i kwadranse na minuty, oblicza prosty upływ czasu, wykonuje obliczenia kalendarzowe, rozróżnia rok zwykły i przestępny, zapisuje liczby rzymskie w zakresie do 39 oraz przyporządkowuje rok do stulecia.

**Ocena dobra**
Uczeń poprawnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące zegara i kalendarza, ustala godzinę po upływie podanego czasu, sprawnie posługuje się cyframi rzymskimi i jednostkami długości, czyta polecenia ze zrozumieniem oraz kontroluje poprawność rozwiązania.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń rozwiązuje wieloetapowe zadania z czasem i kalendarzem, łączy informacje zapisane w różnych formach, dobiera właściwe jednostki do sytuacji praktycznych, planuje rozwiązanie i samodzielnie poprawia zauważone błędy.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe problemy związane z czasem, kalendarzem i pomiarem długości, tworzy własne strategie, uzasadnia je oraz twórczo wykorzystuje matematykę w sytuacjach codziennych i grach.

### Rozdział II. Dodawanie i odejmowanie

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie odczytuje i nie zapisuje podstawowych liczb wielocyfrowych, nie porównuje ich oraz nie wykonuje prostego dodawania i odejmowania mimo pomocy nauczyciela.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń odczytuje i zapisuje typowe liczby naturalne, porównuje je, wskazuje liczby na osi oraz wykonuje proste dodawanie i odejmowanie w pamięci, także z użyciem kalkulatora do sprawdzenia wyniku.

**Ocena dostateczna**
Uczeń zapisuje liczby słownie i cyframi, odczytuje współrzędne punktów na osi, dodaje i odejmuje z przekroczeniem progu dziesiątkowego, stosuje pojęcia składnika, sumy, odjemnej, odjemnika i różnicy, szacuje wyniki oraz rozwiązuje typowe zadania tekstowe.

**Ocena dobra**
Uczeń zapisuje liczby wielocyfrowe spełniające podane warunki, samodzielnie dobiera jednostkę osi, stosuje przemienność i łączność dodawania oraz wygodne strategie dodawania i odejmowania, a także rozwiązuje zadania z porównywaniem różnicowym.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń sprawnie dobiera najbardziej korzystną strategię obliczeń, szacuje i weryfikuje wynik, analizuje warunki dotyczące liczb oraz rozwiązuje złożone zadania wymagające kilku działań i interpretacji osi liczbowej.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe zadania problemowe dotyczące zapisu liczb, osi, szacowania oraz dodawania i odejmowania, przedstawia alternatywne sposoby obliczeń i uzasadnia ich poprawność.

## Rozdział III. Mnożenie i dzielenie

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie zna podstawowych iloczynów i ilorazów oraz nie potrafi zastosować mnożenia lub dzielenia w prostym zadaniu.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń mnoży i dzieli liczby w podstawowym zakresie tabliczki mnożenia, rozpoznaje czynnik, iloczyn, dzielną, dzielnik i iloraz oraz rozwiązuje proste zadania jednodziałaniowe.

**Ocena dostateczna**
Uczeń sprawdza dzielenie za pomocą mnożenia, ustala brakujący czynnik, dzielną lub dzielnik, mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez 10, 100 i 1000 oraz stosuje proste strategie obliczeń pośrednich.

**Ocena dobra**
Uczeń stosuje przemienność i łączność mnożenia, mnoży i dzieli sposobem po kawałku, porównuje liczby ilorazowo i rozwiązuje typowe zadania wielodziałaniowe, przedstawiając dane za pomocą rysunku lub schematu.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń samodzielnie analizuje złożone zadania tekstowe, dzieli rozwiązanie na etapy, dobiera wygodną strategię mnożenia lub dzielenia, ocenia sensowność wyniku i sprawdza wszystkie warunki zadania.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe problemy z mnożeniem i dzieleniem, porównuje skuteczność różnych strategii, tworzy czytelny model sytuacji i przekonująco uzasadnia tok rozumowania.

## Rozdział IV. Figury geometryczne

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie rozpoznaje podstawowych figur ani przyrządów geometrycznych, nie mierzy odcinków i nie oblicza prostego obwodu mimo pomocy.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń rozpoznaje punkt, prostą i odcinek, mierzy i rysuje odcinki, wskazuje proste równoległe i prostopadłe, rozpoznaje prostokąt, kwadrat i podstawowe wielokąty oraz oblicza obwód przy podanych długościach boków.

**Ocena dostateczna**
Uczeń posługuje się linijką i ekierką, rysuje proste i odcinki równoległe oraz prostopadłe, zamienia jednostki długości w prostych przypadkach, wskazuje elementy wielokąta i oblicza obwody figur o bokach wyrażonych w tej samej jednostce.

**Ocena dobra**
Uczeń wykonuje konstrukcje na papierze gładkim i w kratkę, stosuje własności prostokąta i kwadratu, oblicza obwody wielokątów o długościach podanych w różnych jednostkach oraz wyznacza brakującą długość boku.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń starannie konstruuje figury o określonych własnościach, rozwiązuje złożone zadania z jednostkami długości i obwodem, dobiera przyrządy oraz sporządza pomocniczy rysunek zgodny z warunkami.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe problemy konstrukcyjne i zadania dotyczące obwodów, odkrywa zależności między elementami figur oraz uzasadnia poprawność wykonanej konstrukcji.

## Rozdział V. Więcej o liczbach i działaniach

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie wykonuje dzielenia z resztą, nie rozpoznaje liczb parzystych i nie stosuje kolejności wykonywania działań w prostych przykładach.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń wykonuje proste dzielenie z resztą, wskazuje podstawowe dzielniki, rozpoznaje liczby parzyste i nieparzyste, stosuje cechy podzielności przez 2, 5 i 10 oraz oblicza proste kwadraty liczb.

**Ocena dostateczna**
Uczeń sprawdza dzielenie z resztą, wybiera liczby podzielne przez 2, 5 i 10, uzupełnia brakującą cyfrę zgodnie z cechą podzielności, zapisuje iloczyn jako drugą lub trzecią potęgę oraz oblicza wartości wyrażeń zgodnie z kolejnością działań.

**Ocena dobra**
Uczeń rozwiązuje typowe zadania z dzieleniem z resztą i podzielnością, wskazuje dzielniki liczby dwucyfrowej, oblicza kwadraty i sześciany liczb oraz wartości wielodziałaniowych wyrażeń z nawiasami.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń wykorzystuje własności reszt i cechy podzielności w złożonych zadaniach, rozpoznaje liczby będące kwadratami i sześcianami oraz wstawia nawiasy tak, aby uzyskać wskazaną wartość wyrażenia.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe problemy dotyczące podzielności, potęg i kolejności działań, odkrywa prawidłowości, formułuje uogólnienia i uzasadnia rozwiązanie.

## Rozdział VI. Działania pisemne

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie wykonuje prostych działań pisemnych na liczbach naturalnych mimo wsparcia nauczyciela.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń wykonuje proste dodawanie i odejmowanie pisemne oraz mnożenie i dzielenie liczby naturalnej przez liczbę jednocyfrową w łatwych przykładach.

**Ocena dostateczna**
Uczeń dodaje i odejmuje pisemnie z przekraczaniem progu dziesiątkowego, mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe przez jednocyfrowe i dzieli pisemnie przez liczby jednocyfrowe oraz rozwiązuje typowe zadania tekstowe.

**Ocena dobra**
Uczeń sprawnie wykonuje wszystkie działania pisemne przewidziane w klasie IV, w tym odejmowanie od liczby zawierającej zera, sprawdza wynik działaniem odwrotnym i poprawnie interpretuje wynik w zadaniu.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń rozwiązuje złożone zadania wymagające kilku działań pisemnych, samodzielnie dobiera kolejność obliczeń, szacuje wynik i kontroluje poprawność zapisu.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe problemy z działaniami pisemnymi, znajduje różne sposoby obliczeń, ocenia ich efektywność i szczegółowo uzasadnia rozwiązanie.

## Rozdział VII. Obliczenia w geometrii

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie rozumie pojęcia pola, nie dobiera jednostek pola i nie oblicza pola prostokąta przy podanych wymiarach.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych, rozpoznaje podstawowe jednostki pola, oblicza pole prostokąta i kwadratu oraz odczytuje prostą skalę.

**Ocena dostateczna**
Uczeń rysuje na kratownicy figurę o zadanym polu, dobiera jednostkę pola, oblicza pole prostokąta, którego boki podano w tej samej jednostce, rysuje odcinki w skali i wykonuje proste obliczenia na planie.

**Ocena dobra**
Uczeń oblicza pola prostokątów o wymiarach wyrażonych w różnych jednostkach, rozwiązuje zadania łączące pole i obwód oraz oblicza rzeczywiste wymiary obiektów przedstawionych w skali na mapie lub planie.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń rozwiązuje złożone zadania z polem, obwodem i skalą, oblicza brakujące wymiary, dobiera skalę do rysunku i szacuje powierzchnię obiektów w odpowiednich jednostkach.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące pola i skali, projektuje figury spełniające kilka warunków, porównuje możliwe rozwiązania i uzasadnia wybór.

## Rozdział VIII. Ułamki zwykłe

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie rozumie ułamka jako części całości i nie odczytuje ani nie zapisuje podstawowych ułamków.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń wskazuje licznik, mianownik i kreskę ułamkową, odczytuje i zapisuje proste ułamki, zaznacza część figury oraz porównuje ułamki o jednakowych mianownikach.

**Ocena dostateczna**
Uczeń zaznacza ułamki na osi, porównuje ułamki o jednakowych licznikach lub mianownikach, skraca i rozszerza ułamki przez podaną liczbę, rozpoznaje ułamki właściwe i niewłaściwe oraz zamienia proste liczby mieszane.

**Ocena dobra**
Uczeń doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej, interpretuje ułamek jako iloraz, zamienia liczby mieszane i ułamki niewłaściwe, dodaje i odejmuje ułamki oraz liczby mieszane o jednakowych mianownikach i rozwiązuje typowe zadania.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń rozwiązuje złożone zadania wymagające porównywania, skracania, rozszerzania, zamiany i dodawania lub odejmowania ułamków, dobiera właściwą reprezentację i uzasadnia kolejne etapy.

**Ocena celująca**
Uczeń twórczo rozwiązuje nietypowe problemy z ułamkami zwykłymi, dostrzega zależności między różnymi zapisami, przedstawia kilka strategii i poprawnie je uzasadnia.

## Rozdział IX. Ułamki dziesiętne

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie odczytuje i nie zapisuje prostych ułamków dziesiętnych oraz nie wykonuje na nich podstawowych obliczeń.

**Ocena dopuszczająca**
Uczeń odczytuje i zapisuje ułamki dziesiętne, zamienia proste ułamki o mianownikach 10, 100 i 1000 na zapis dziesiętny oraz wykonuje łatwe dodawanie i odejmowanie.

**Ocena dostateczna**
Uczeń zamienia ułamki zwykłe i dziesiętne w typowych przypadkach, porównuje i porządkuje ułamki dziesiętne, zaznacza je na osi oraz dodaje i odejmuje w pamięci lub sposobem pisemnym.

**Ocena dobra**
Uczeń sprawnie dodaje i odejmuje pisemnie ułamki dziesiętne, mnoży i dzieli je przez 10, 100 i 1000, zapisuje ceny w postaci jedno- i dwumianowanej oraz rozwiązuje typowe zadania tekstowe.

**Ocena bardzo dobra**
Uczeń rozwiązuje złożone zadania z ułamkami dziesiętnymi, łączy różne postacie ułamków, poprawnie interpretuje oś liczbową, szacuje wynik i kontroluje poprawność obliczeń.

**Ocena celująca**
Uczeń rozwiązuje nietypowe problemy dotyczące ułamków dziesiętnych, odkrywa prawidłowości związane z zapisem pozycyjnym i uzasadnia zastosowane strategie.

## Rozdział X. Jeszcze trochę geometrii

**Ocena niedostateczna**
Uczeń nie rozpoznaje osi symetrii, koła i okręgu ani podstawowych brył oraz nie wskazuje ich elementów.

**Ocena dopuszczająca**

Uczeń rozpoznaje figury osiowosymetryczne, koło i okrąg, wskazuje środek i promień, rozpoznaje sześcian i prostopadłościan oraz zna litr jako jednostkę pojemności.

**Ocena dostateczna**

Uczeń wskazuje i rysuje osie symetrii, rysuje koło i okrąg o podanym promieniu, wskazuje średnicę, rozpoznaje graniastosłupy, ostrosłupy, walec, stożek i kulę oraz wymienia podstawowe jednostki objętości i pojemności.

**Ocena dobra**

Uczeń rysuje figury o zadanych osiach symetrii, rozwiązuje typowe zadania z kołem i okręgiem, wskazuje ściany, krawędzie i wierzchołki prostopadłościanu, opisuje podstawy i ściany boczne brył oraz mierzy objętość sześcianami jednostkowymi.

**Ocena bardzo dobra**

Uczeń analizuje własności figur osiowosymetrycznych, rozwiązuje złożone zadania z kołem i okręgiem, rysuje rzut prostopadłościanu, porównuje różne bryły oraz szacuje i mierzy pojemność naczyń.

**Ocena celująca**

Uczeń rozwiązuje nietypowe problemy związane z symetrią, kołem, okręgiem i bryłami, projektuje modele lub układy z sześcianów jednostkowych oraz formułuje i uzasadnia wnioski.

# II. SPOSOBY I FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH Z MATEMATYKI

**1. Ocenianiu podlegają:**

- wiadomości i umiejętności ucznia: sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, zadania dodatkowe oraz inne aktywności ucznia (np. prezentacje, projekty);
- aktywność i stosunek do przedmiotu. Obowiązuje skala ocen od 1 do 6.

**2. Uczeń otrzymuje oceny za:**

- sprawdziany - jednogodzinne, przeprowadzane po każdym dziale programowym, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzone powtórzeniem wiadomości; mają formę pisemną i są wpisywane do e-dziennika;
- kartkówki - obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji lub wskazanej partii materiału; w klasie IV są zapowiadane i wpisywane do e-dziennika;
- odpowiedzi ustne - dotyczące bieżącego materiału, zazwyczaj z trzech ostatnich lekcji; aktywność na lekcji jest oceniana systemem plusów i minusów: 5 plusów - ocena bardzo dobra, 5 minusów - ocena niedostateczna;
- zadania dodatkowe, projekty matematyczne i prezentacje przygotowywane indywidualnie lub w grupach;
- udział w konkursach matematycznych - ocena bardzo dobra, a za szczególne osiągnięcia ocena celująca.

**3. Procentowa skala ocen ze sprawdzianów:**

- 0-29% - niedostateczny (ndst)
- 30-49% - dopuszczający (dop)
- 50-74% - dostateczny (dst)
- 75-84% - dobry (db)
- 85-97% - bardzo dobry (bdb)
- 98-100% - celujący (cel)

**4. Zasady poprawiania ocen:**

- Uczeń obowiązkowo poprawia ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, kartkówki oraz odpowiedzi ustnej.
- Sprawdzian może być poprawiony także w przypadku każdej oceny niesatysfakcjonującej ucznia, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później niż 2 tygodnie od otrzymania pracy. Poprawa odbywa się w formie pisemnej.
- Kartkówki i odpowiedzi ustne poprawiane są wyłącznie w formie ustnej.

**5. Ustalenia organizacyjne:**

- Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń nieobecny pisze sprawdzian w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, nie później niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły.
- Pisemne prace uczniów nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego i udostępnia rodzicom po wcześniejszym umówieniu.
- Na lekcje należy przynosić zeszyt przedmiotowy, podręcznik, zeszyt ćwiczeń oraz przybory geometryczne: linijkę, ołówek, długopis, ekierkę i kątomierz - zgodnie z poleceniem nauczyciela.
- Uczeń ma prawo zgłosić dwa nieprzygotowania w semestrze. Nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek.
- Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić i nadrobić materiał. Brak realizacji tego obowiązku skutkuje uwagą w dzienniku i może wpłynąć na ocenę zachowania.
- Zeszyt przedmiotowy należy prowadzić schludnie, starannie i czytelnie. Oceniane mogą być notatki i zadania wykonywane wspólnie lub samodzielnie podczas lekcji.
- Uczeń wykonuje zadania w zeszycie ćwiczeń po każdym zrealizowanym temacie. Zeszyt ćwiczeń jest systematycznie sprawdzany, co najmniej na koniec działu. Informacja o zadaniach w ćwiczeniach nie musi być wpisywana do e-dziennika.
- Zadania dodatkowe z podręcznika będą wpisywane do e-dziennika, aby rodzice i uczniowie mogli kontrolować zakres materiału.

- Uczeń ma prawo zadawać pytania podczas lekcji i otrzymywać potrzebne wyjaśnienia.
- Podstawowe zasady oceniania i nauczania określa statut szkoły.
- Wymagania wobec uczniów posiadających opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej są odpowiednio dostosowywane.

## III. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

Uczeń, który chce uzyskać ocenę śródroczną lub roczną wyższą niż przewidywana, ma możliwość podjęcia dodatkowych działań zgodnie z poniższymi zasadami:

**1. Poprawa sprawdzianów**

Sprawdziany, z których uczeń otrzymał ocenę niższą niż ta, o którą się ubiega, muszą zostać poprawione w formie pisemnej. Ocena z poprawy musi być co najmniej równa ocenie, którą uczeń chce uzyskać. Termin ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.

**2. Poprawa kartkówek**

Kartkówki mogą być poprawiane wyłącznie w formie ustnej. Uczeń musi uzyskać z poprawy co najmniej ocenę, o którą się ubiega.

**3. Działania dodatkowe**

Uczeń może wzmocnić swoją ocenę poprzez przygotowanie prezentacji matematycznej, rozwiązanie i omówienie dodatkowego zestawu zadań albo inną formę aktywności zaakceptowaną przez nauczyciela. Prace muszą być wykonane samodzielnie.

**4. Test końcowy**

Jeżeli uczeń nie poprawi wszystkich sprawdzianów i kartkówek lub chce podnieść ocenę z całego okresu, może przystąpić do pisemnego testu obejmującego materiał z całego okresu. Test trwa do dwóch godzin. Aby wpłynął na podwyższenie oceny, uczeń musi uzyskać co najmniej ocenę, o którą się ubiega.

**5. Zasady dodatkowe**

Uczeń zgłasza nauczycielowi chęć ubiegania się o wyższą ocenę w wyznaczonym terminie. Wszystkie działania muszą zostać zakończone przed klasyfikacją śródroczną lub roczną. Szczegółowe zasady i terminy określają dokumenty szkolne, w tym statut szkoły.